

Bodenvondsten in de gemeente Heerde nr 10

Onderwerp: de fietsbelasting

E.J. Hofstede startte in 1923 aan de Vosbergerweg 64 (E82) in Hoorn een smederij en fietshandel. Tijdens een veegbeurt in 1957 rondom de smederij werd een belastingplaatje gevonden voor het jaar 1927. Later kreeg hij bij de inruil van een fiets een belastingplaatje uit het jaar 1940-1941, met opschrift kosteloos en het kenmerkende gat voor de werklozen. Vanaf 1892 was er al fietsbelasting bij sommige gemeenten, maar de fietsplaatjes werden in 1924 ingevoerd met de Rijwielbelastingwet. De belastingplaatjes waren voor 2 gulden en later een rijksdaalder te koop bij de postkantoren en moesten goed zichtbaar bij het stuur worden bevestigd. Het eerste jaar leverde de belasting ruim vijf miljoen gulden op voor het rijk. Na een paar jaar werd besloten om de belasting in augustus te laten ingaan, dan kon ze beter betaald worden van het vakantiegeld! Er werd streng op gecontroleerd. In het hele land werden er jaarlijks tienduizenden bekeuringen uitgedeeld. Ook werden ze massaal gestolen, de helft van alle plaatjes wisselde jaarlijks van eigenaar. Dat zorgde ervoor dat je vanaf 1934 het plaatje op de kleding mocht bevestigen, maar dan wel goed zichtbaar op de linkerborst bijvoorbeeld in een leren hoesje. Dat hielp want in 1938 werden er nog maar 100 plaatjes gestolen in het hele land. In 1940 waren er 3,5 miljoen fietsen in het land die ruim negen miljoen aan belasting opleverden. De bezetter schafte deze belastingvorm in 1941 uiteindelijk af. De plaatjes voor 1941-1942 waren toen al wel gemaakt maar zijn niet meer in roulatie gebracht. De Nederlandse fietsen werden daarna massaal gevorderd voor de Duitse ijzerindustrie. Er is in 2013 in Arnhem nog voorgesteld om de rijwielbelasting weer in te voeren, dat voorstel heeft het echter niet gehaald. Hofstede schonk onlangs de plaatjes aan het Heerder museum, waar ze nu te bekijken zijn.

De bodem van onze gemeente verbergt nog heel veel mooie voorwerpen die af en toe naar boven komen. Daardoor weten en leren we steeds meer van onze lokale geschiedenis en hoe onze verre voorouders leefden. Daar houden we ons bij HHV graag mee bezig.

Mochten er lezers zijn die kennis hebben van een andere bodenvondst, dan zou de HHV graag in contact komen om het voorwerp te kunnen bestuderen. U kunt rechtstreeks contact opnemen met de Heerder Historische Vereniging via info@heerderderhistorischevereniging.nl. Maar ook tijdens de openingsuren van het Heerder museum kunt u gratis langs komen om de al aanwezige bodemschatten te komen bekijken of om iets ouds te laten zien wat u in bezit heeft.